

**METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN**

Aan de Gemeenteraad van Gemert-Bakel
Postbus 10.000
5420 DA GEMERT

Metropoolregio Eindhoven
040 259 45 94
info@metropoolregioeindhoven.nl
www.metropoolregioeindhoven.nl

Bezoekadres
Raiffeisenstraat 18
5611 CH Eindhoven
Postadres
Postbus 985
5600 AZ EINDHOVEN

VERZONDEN 24 MEI 2016

uw kenmerk

uw brief van

ons kenmerk
BMAHLE

datum
23 mei 2016

onderwerp

Jaaroverzicht 2015 Metropoolregio Eindhoven

e-mailadres

b.marcus@metropoolregioeindhoven.nl

Geachte heer, mevrouw,

Graag stuur ik u hierbij het Jaaroverzicht over 2015 toe van de Metropoolregio Eindhoven. Ter aanvulling hierop is in bijgevoegde memo een overzicht gegeven van de eerste resultaten van de samenwerking met als focus de gemeente Gemert-Bakel.

Heeft u op basis van deze informatie nog vragen? Neem dan contact op met Barbara Marcus, via telefoon 040-2594558 of b.marcus@metropoolregioeindhoven.nl.

Hoogachtend,

namens het Dagelijks Bestuur
van de Metropoolregio Eindhoven,

de secretaris,

mevrouw drs. J. Wiggers.

MEMO

Aan : Leden gemeenteraad Gemert-Bakel
Van : Barbara Marcus
Datum : 18 mei 2016
Kenmerk : 40009/BMA/HLE

Onderwerp : Eerste resultaten samenwerking Metropoolregio Eindhoven

Aanleiding

Op 11 mei is in de commissie AFV een korte presentatie gegeven over de evaluatie die uitgevoerd gaat worden over de bestuurlijke samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven. Toegelicht is dat, conform de Gemeenschappelijke Regeling, de samenwerking in 2017 geëvalueerd zal worden. Hiertoe zal op 29 juni in het Regionaal Platform de onderzoeksvraagstelling worden voorgelegd. Deze onderzoeksvraagstelling zal vervolgens ook aan de gemeenteraden worden voorgelegd. Om te komen tot een goed onderbouwde onderzoeksvraagstelling voor deze evaluatie is een bestuurlijke werkgroep ingericht, waarin alle subregio's vertegenwoordigd zijn.

In de raadscommissie is aangegeven dat eerder besproken was dat binnen één jaar na de start al een evaluatie zou worden uitgevoerd, waarin specifiek de resultaten voor Gemert-Bakel zouden worden benoemd. Conform de Gemeenschappelijke Regeling is echter besloten om een uitgebreide evaluatie te plannen per 1 januari 2017, omdat dan pas goed beoordeeld kan worden hoe de samenwerking daadwerkelijk 'werkt'. Samen met een werkgroep van bestuurders uit de regio is nu reeds gestart met de voorbereiding hiervan, zodat de goede vragen worden gesteld en het proces goed wordt georganiseerd. Tussentijds wordt wel al de vinger aan de pols gehouden. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met alle burgemeesters en de gemeentesecretarissen. In het Werkprogramma 2016 zijn de opdrachten voor de bestuurlijke werkplaatsen bijgesteld, op basis van de ervaringen tot dan toe en de nieuwe uitdagingen en kansen op de betreffende thema's. In het Jaaroverzicht over 2015 zijn de resultaten per werkplaats weergegeven.

Ter aanvulling hierop wordt in deze memo een overzicht gegeven van de eerste resultaten van de samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven. Hierbij is zoveel mogelijk gefocust op de gemeente Gemert-Bakel. Echter is het vaak lastig om een één-op-één relatie te leggen tussen de inspanningen die zijn geleverd in regionaal verband en ontwikkelingen binnen een gemeente zelf, zoals toenemende bedrijvigheid. Een uitgebreid verslag is gedaan in het Jaaroverzicht 2015 van de Metropoolregio Eindhoven.

Nieuwe manier van samenwerken binnen Metropoolregio Eindhoven

Op 1 maart 2015 is de samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven formeel van start gegaan. We hebben onze samenwerking opnieuw ingericht op een veranderende behoefte van gemeentes om meer in brede netwerken en in partnership met partijen tot samenwerkingsinitiatieven te komen. De 21 gemeenten in de regio zijn op zoek gegaan naar een andere en flexibeler vorm van samenwerking. Ze hebben focus aangebracht: samenwerking op regionale schaal vindt plaats op de thema's Mobiliteit, Economie en Ruimte.

Er zijn zes 'werkplaatsen' ingericht, namelijk voor 'Economische Strategie', 'Arbeidsmarkt', 'Werklocaties' (Detailhandel en Bedrijventerreinen), 'Mobiliteit en Innovatie', 'Strategie Ruimte' en 'Wonen'. Bij het opzetten van de werkplaatsen is aan alle bestuurders in de regio gevraagd om een werkplaats te trekken. Roël Hoppezak van Gemert-Bakel is voorzitter van de bestuurlijke werkplaats 'Mobiliteit en Innovatie' en heeft al veel voor de regio kunnen betekenen. Tevens is hij lid van de werkplaats Economische Strategie en Werklocaties. Deze betrokkenheid heeft ertoe bijgedragen dat in agenda's en initiatieven binnen de werkplaatsen nadrukkelijker wordt aangehaakt bij behoeften en belangen van onze subregio's en vise versa. We merken dat dit leidt tot meer samenhang en betrokkenheid, ook voor de gemeente Gemert-Bakel en de brede Peelregio. In onderstaande beschrijving van onze resultaten komen we hier verder op terug. De werkplaatsen worden ondersteund vanuit een kleine, compacte organisatie van 23 fte. Besluitvorming vindt altijd plaats in de gemeenten zelf.

Om de verbinding met de raadsleden in de regio te versterken, is de 'Raadstafel21' – voor en door raadsleden – opgezet. Van elke gemeente zijn twee vaste raadsleden vertegenwoordigd. Vanuit Gemert-Bakel nemen Bart van Oort en Thijs van den Elsen deel aan de Raadstafel21. Het is de vooruitgeschoven post van gemeenteraadsleden waarbij de Metropoolregio Eindhoven ideeën, voorstellen, visies etc. kan toetsen. De Raadstafel21 komt vier keer per jaar bij elkaar. Het zal geen geïnstitutionaliseerd overleg worden.

Eerste resultaten

Mobiliteit: middelen behouden voor bereikbaarheid

Na de gemeenteraadsverkiezingen was er onvoldoende politiek draagvlak voor de ruit. Daarmee waren in principe ook de middelen die waren gereserveerd bij Provincie en Rijk weg. De Werkplaats Mobiliteit en Innovatie, onder leiding van Roël Hoppezak, is met andere partners een lobby gestart in Den Haag om de middelen voor een betere bereikbaarheid te behouden. Deze lobby is succesvol geweest: de middelen die waren gereserveerd voor 'de Ruit' zijn behouden: het Rijk investeert €180 miljoen in de bereikbaarheid in Zuid-Nederland. Vervolgens is door de samenwerkende partners erg hard gewerkt en is binnen een paar maanden een 'bidbook Bereikbaarheid Zuid-Nederland' opgeleverd. De samenwerking heeft er toe geleid dat door de minister en de provincie middelen zijn gereserveerd voor lang gekoesterde regionale wensen, zoals de verbreding van de A67 tussen Leenderheide en Asten (van twee- naar drie rijstroken), versnelde uitvoering van de verbreding van de A58 tussen Tilburg en Eindhoven en een maatregelenpakket voor verbetering van de doorstroming op de N279 tussen Veghel en Asten. Daarbij wordt rekening gehouden met (toekomstige) innovaties op het gebied van slimme mobiliteit, waarbij voertuigen met elkaar en met de weg communiceren om zo onder meer de doorstroming te bevorderen. Andere problemen op de snelwegen in onze regio, zoals op de A2 tussen Weert en Leenderheide, worden goed in de gaten gehouden. Alle snelwegen in onze regio worden 'slim' gemaakt.

Daarnaast wordt jaarlijks een Regionaal Uitvoerings Programma (RUP) gemaakt. Het RUP bevat maatregelen gericht op infrastructuur en gedrag (zoals projecten voor verkeersveiligheid op scholen). De Provincie stelt in 2016 uit de Brede Doel Uitkering (BDU) een bedrag beschikbaar van 3,8 miljoen euro aan subsidie voor de maatregelen uit het RUP. Wij coördineren de samenwerking op het gebied van de uitvoering van mobiliteitsbeleid. De uitvoerende taken zelf liggen bij de gemeenten.

Economische strategie: verbinding tussen economische agenda's

Vanuit de Werkplaats Economische Strategie is in de afgelopen periode sterk in gezet op het versterken van de verbindingen tussen de economische agenda's van de subregio's en onze regionale economische strategie Brainport. Door de prioriteiten van onze subregio's, onder andere door de inbreng van de bestuurlijk vertegenwoordigers vanuit deze subregio's (Roël Hoppezak namens de Peel regio) nadrukkelijk in de werkplaats te bespreken met de directie van Brainport Development, heeft een goede doorvertaling plaatsgevonden in het nieuwe meerjarenplan Brainport Development 2017-2020. De contouren van het plan

zijn vervolgens besproken in subregionale bijeenkomsten met de portefeuillehouders EZ. Er hebben in alle gemeenten, waaronder in Gemert-Bakel, "Brainport in Bedrijf" bijeenkomsten plaatsgevonden waarin de raden zijn geïnformeerd.

Vanuit de Werkplaats Economische Strategie zijn de subregio's uitgedaagd om de uitgangspunten van onze regionale Brainport agenda door te vertalen in subregionale economische agenda's. De Peel heeft dit, mede ook door inzet van Gemert-Bakel, met succes opgepakt. Recent is de economische agenda "De Peel maakt het in Brainport" gepresenteerd. Vanuit de werkplaats Economische Strategie ondersteunen we de verdere thematische uitvoering van deze agenda. Zo pakken we momenteel het thema 'Agro' op binnen de werkplaats. De ambitie is om de sterk aanwezig primaire agrosector in onze subregio's meer te verbinden met het technologiecluster in Brainport. Gezien de breed aanwezige sector en het belang hiervan in de Peel, leggen we hier in eerste instantie onze focus. Zo zijn we bijvoorbeeld nu ook met andere grenzende partijen en regio's verbindingen aan het leggen, zoals Greenport Venlo, Agrofood Capital en ZLTO. Ons streven is om samen met deze partners nieuwe initiatieven te ontplooien voor de sector. Voor een ander speerpunt in de economische agenda van Peel, 'leisure', zijn we vanuit de Werkplaats Economische Strategie momenteel met de Provincie Noord Brabant in gesprek om te participeren en investeren in een Brabantbreed leisurefonds. Het fonds biedt concrete investeringsmogelijkheden voor partijen, ook in Gemert-Bakel, om de aanwezige leisuresector een stimulans te geven. Kortom: door de intensieve samenwerking met onze subregio's in de werkplaats Economische Strategie zijn we goed in staat om in te spelen op de behoeften van onze subregio's en ondersteunen en verbinden we deze op regionale en bovenregionale schaalniveaus.

Strategie Ruimte: Regionale Ruimtelijke Strategie

Afgelopen jaar is gestart, in samenwerking met partners als Brainport Development, Fontys en de Provincie, met het ophalen van input voor een nieuwe Regionale Ruimtelijke Strategie: de ruimtelijke samenwerkingsagenda van regionale partners. Het is een gezamenlijk toekomstbeeld op de hoofdstructuur van de regio voor de komende 20 jaar en vormt een verbinding tussen de opgaven van de subregio's. In juli vinden sessies plaats met alle gemeenteraden op dit thema. Dit najaar zal de Regionale Ruimtelijke Strategie worden opgeleverd. De Regionale Ruimtelijke Strategie zal als input dienen voor de nieuwe Provinciale Omgevingsvisie.

Onze regio is aangesloten op de nationale strategische economische en ruimtelijke agenda's, zoals REOS (Regionaal Economische Ontwikkel Strategie) en NOVI (Nationale Omgevingsvisie). Binnen onze regio spelen de twee centrumgemeenten Eindhoven en Helmond en de Stichting Brainport bij genoemde strategische agenda's momenteel een natuurlijke rol. Zij worden vanuit diverse nationale gremia op rijksniveau veelal benaderd om hierover het gesprek te voeren namens de regio. Door het meenemen van *input van de andere gemeenten in de regio kan de positie van de partijen aan de genoemde gesprekstafels versterkt worden*. Daarnaast kan via onze werkplaatsen worden gezorgd voor terugkoppeling van zaken die op provinciale en (inter)nationale tafels besproken worden. De werkplaats Economische Strategie speelt hierin een faciliterende rol. Ook zijn er verbindingen met de werkplaats Strategie Ruimte.

Wonen: discussie gevoerd over samenwerking en afstemming

Vanuit de Werkplaats Wonen is afgelopen najaar een stevig advies uitgebracht. Belangrijkste conclusie was dat samenwerking tussen gemeenten onderling en met andere woningmarktpartijen geïntensiveerd moet worden om de regionale woningmarkt te versterken. Alle gemeenten waren het erover eens dat regionale samenwerking en afstemming op de woningmarkt essentieel is. Maar de discussie is vooral gevoerd over het schaalniveau waarop verdergaande afspraken zouden moeten worden gemaakt. Er waren ook kritische geluiden over het instellen van een gezamenlijke Woonraad of de optie tot instellen van een gezamenlijke

Grondbank. In het Regionaal Platform van 29 juni nemen we gezamenlijk een besluit over het vervolg op het advies van de Werkplaats Wonen.

Afgelopen jaar zijn ook onderzoeken uitgevoerd naar:

- woonwensen van inwoners en
- geschiktheid van woningen voor mensen met mobiliteitsbeperking

De gemeenten kunnen deze onderzoeken gebruiken voor hun eigen beleid.

Op 1 juli 2015 is de nieuwe Woningwet van kracht geworden. Een van de veranderingen is dat het Rijk wil dat heel Nederland wordt ingedeeld in woningmarktregio's. Dat is om het werkgebied van woningcorporaties af te bakenen. De colleges van de 21 gemeenten hebben besloten de minister voor te stellen de 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven aan te wijzen als één woningmarktregio. De wethouders wonen van de subregio De Peel hebben dit ook nog apart besproken met de bestuurders van de woningcorporaties die De Peel als (voornaamste) werkgebied hebben. Alle Peelgemeenten en -corporaties hebben zich daarbij in het belang van de (sociale) volkshuisvesting uitgesproken voor een woningmarktregio met 21 gemeenten en maatwerk/afstemming in de subregio.

Detailhandel: regionale Detailhandelsvisie vastgesteld

Vanuit de Werkplaats Werklocaties (Detailhandel en Bedrijventerreinen) is het afgelopen jaar gewerkt aan de totstandkoming van een regionale Detailhandelsvisie. Hiertoe zijn ook, in samenwerking met de Provincie, de subregio's ondersteund en aangejaagd om te komen tot een detailhandelsvisie op subregionaal niveau. Afgelopen najaar is Regionale Detailhandelsvisie vastgesteld in alle gemeenteraden. De consequenties van de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' voor o.a. detailhandels-ontwikkelingen zijn voor de gemeenten in beeld gebracht en uitgebreid aan de orde geweest in diverse bijeenkomsten voor ambtenaren en bestuurders.

Kennis is verzameld en ter beschikking gesteld aan gemeenten (kennisbijeenkomst in januari 2016) inzake het voorkomen van planschade, van belang in het kader van de problematiek van o.a. leegstand van winkelpanden/functieverandering naar een andere bestemming.

Op 12 mei jl. heeft Robert Visser (wethouder Son en Breugel en bestuurlijk trekker Werkplaats Detailhandel en Bedrijventerreinen) met minister Kamp een Retaildeal getekend, namens de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven. In de Retaildeals versterken gemeenten of regio's hun winkelgebieden in nauw overleg met winkeliers, horeca, vastgoedondernemers, culturele instellingen en bewoners. Een aantal acties in het kader van deze deal zal de komende periode in samenwerking met gemeenten en andere partijen worden opgepakt.

Arbeidsmarkt: afspraken logistiek

In deze werkplaats vindt afstemming plaats tussen de arbeidsmarktregio's. Een concreet resultaat is de aandacht die is ontstaan voor het thema logistiek. Bestuurlijk trekkers van een aantal werkplaatsen hebben gezamenlijk het thema centraal gesteld op het Regionaal Platform van 17 februari. Hierbij waren ook marktpartijen en MBO-opleidingen aanwezig. Op 22 mei wordt dit opgevolgd door een mini-conferentie op de Dag van de Logistiek die in Eindhoven wordt georganiseerd. Er worden concrete afspraken gemaakt tussen bedrijven, kennisinstellingen en gemeenten over onder andere een verbeterde aansluiting van opleidingen op de arbeidsmarkt, het slim uitwisselen van vakmensen tussen bedrijven, het verbeteren van de werkzekerheid voor flexkrachten en het plaatsen van mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Er ligt een subsidieaanvraag bij de Provincie.

Stimuleringsfonds

Voor het onderdeel Stimuleringsfonds is directer af te leiden wat de bijdragen zijn geweest voor de bedrijven in Gemert-Bakel.

1. Directe bijdragen aan projecten in Gemert-Bakel

In de afgelopen jaren zijn diverse bijdragen uit het SRE-Stimuleringsfonds terechtgekomen bij ondernemers en andere partijen in Gemert-Bakel. In een aantal gevallen is dit rechtstreeks via het SRE-Stimuleringsfonds gebeurd, in andere gevallen heeft dit plaatsgevonden via het LEADER-programma voor De Peel, waarvoor het SRE-Stimuleringsfonds samen met de provincie Noord-Brabant en de Peelgemeenten de voeding heeft geleverd. Voorbeelden van projecten in Gemert-Bakel of met betrokkenheid van partners uit Gemert-Bakel, zijn:

- Gidsengilde
- Interactief speelpark Paashoef
- Heerlijk Vrij Gemert-Bakel
- Natuureducatiecentrum Nederheide
- LEDhek ontwikkelplan (VT fencing)

De bijdrage uit het SRE-Stimuleringsfonds aan deze projecten heeft in totaal ruim € 124.000,- bedragen. Dit betreft enkel de regionale bijdrage. De uitgelokte investeringen van andere partijen zijn daarin niet meegenomen.

Op dit moment is een aanvraag in behandeling van 3 partners, waarvan 2 uit Bakel. Besluitvorming hierover wordt in juli verwacht.

Vanuit de Adviesregeling SAR is een bijdrage geleverd aan het project 'Vrije Heerlijkheid Asperges' voor de versterking van hun marktpotentie.

2. Afgeleide effecten voor Gemert-Bakel

Naast projecten waarvan direct aantoonbaar een (deel van de) regionale bijdrage in Gemert-Bakel is terechtgekomen, heeft het SRE-Stimuleringsfonds ook bijdragen geleverd aan projecten waarvan het effect minder direct aantoonbaar, maar wel beredeneerbaar is voor Gemert-Bakel. Daarbij valt te denken aan projecten als Streekmanagement De Peel en Kennismakelaars, waar via deze projecten inzet heeft plaatsgevonden voor het gehele gebied De Peel en daarmee dus ook voor Gemert-Bakel. Maar ook meer voorwaardenscheppende projecten als het Sectorplan Arbeidsmarktregio Helmond-Peelland en diverse techniekpromotieprojecten hebben bijgedragen aan de versterking van de regio en daarmee in meer indirecte vorm ook aan de positie van Gemert-Bakel.

3. Benuttingskansen voor Gemert-Bakel

Het SRE-Stimuleringsfonds is altijd op zoek naar goede projecten, zeker ook in de meer landelijke gemeenten. In de evaluatie van het Stimuleringsfonds van afgelopen jaar is gebleken dat de bekendheid van het Stimuleringsfonds beter kan. Hier moeten we, gezamenlijk, aan blijven werken. Benutting van de mogelijkheden van het SRE-Stimuleringsfonds begint met het creëren van (meer) bekendheid. Daarin kan zowel de gemeente als het SRE zelf een rol spelen. De programmamanager van het SRE-Stimuleringsfonds gaat altijd graag in gesprek met ondernemers, belangenbehartigers, ondernemersverenigingen, adviseurs, ambtenaren en bestuurders om de mogelijkheden van het fonds toe te lichten.